

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ“

Приета от ФС (протокол № 12 /29.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол № 8/ 16.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ВЪВЕДЕНИЕ В МЕЖДУНАРОДНИЯ И МОРСКИЯ ИКОНОМИКС“

ЗА СПЕЦ: „Морски бизнес и международна търговия“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	195	-

Изготвили програмата:

1.
(гл. ас. д-р Александър Шиваров)

2.
(доц. д-р Калоян Колев)

Ръководител катедра:

„Международни икономически отношения“ (проф. д-р Веселина Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

„Въведение в международния и морския икономикс“ надгражда знанията и аналитичните умения, придобити в модулите по микро- и макроикономика. Курсът задълбочава разбирането за съвременните проблеми в областта на международната търговия и финансите. Той е структуриран около няколко основни теми: теория на международната търговия и външнотърговска политика, морска икономика, валутни курсове и макроикономика на отворената икономика. Курсът предоставя инструменти за анализ на международните търговски потоци и тяхното въздействие върху морския транспорт и съпътстващите го отрасли. Той има за цел да развие цифрови и математически умения за работа с данни и анализиране на тенденциите и техните последици за международната икономика. Разглеждат се също така съществуващите валутно-курсони системи и компромисите, свързани с избора на конкретна система. Курсът подготвя студентите за работа в широката сфера на международния и морския бизнес. Той допринася за развитието на математическа, цифрова и гражданска компетентности.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. Въведение в световната икономика		3	2	
1.1.	Растеж на световната търговия			
1.2.	Мобилност на капитала и труда			
1.3.	Вълни на глобализация			
1.4.	Международни икономически институции: МВФ, Световна банка, СТО			
1.5.	Регионални търговски споразумения			
2. Сравнителни предимства и ползи от международната търговия		3	2	
2.1.	Ползи от международната търговия			
2.2.	Сравнителни предимства			
2.3.	Съпоставка на абсолютни и сравнителни предимства			
2.4.	Сравнителни предимства и конкурентоспособност			
3. Сравнителни предимства и факторна надареност		3	2	
3.1.	Съвременни теории за международната търговия			
3.2.	Търговия и разпределение на доходите			
3.3.	Емпирични тестове на теорията за сравнителните предимства			
3.4.	Допълнения към модел на Хекшер – Олин			
3.5.	Миграция и търговия			
4. Отвъд сравнителните предимства		3	2	
4.1.	Вътрешноотраслова търговия			
4.2.	География, транспортни разходи и вътрешни икономии от мащаба			
4.3.	Външни икономии от мащаба: ефекти върху търговията			
4.4.	Реакции на фирмите по отношение на търговията			
5. Инструменти на търговската политика		3	2	
5.1.	Основи на анализа на митата			
5.2.	Ефективна и номинална степен на защита			
5.3.	Други инструменти на търговската политика			

5.4.	Въздействие на търговската политика			
6. Външно-търговска политика		3	2	
6.1.	Аргументи в полза на свободната търговия			
6.2.	Митнически ставки в най-значимите страни в международната търговия			
6.3.	Разходите от протекционизма			
6.4.	Защо страните защитават своите отрасли?			
7. Търговия по море		3	2	
7.1.	Търговия по море на природни ресурси и суровини			
7.2.	Търговия по море на промишлени стоки			
7.3.	Връзка между морската търговия и икономическото развитие			
7.5.	Дългосрочни тенденции в търсенето на морски транспорт			
8. Морски транспорт и фрахтов пазар		6	4	
8.1.	Търговски флот			
8.2.	Производителност на морския транспорт			
8.3.	Механизъм на фрахтовите ставки			
8.4.	Цикличност на пазара на морски превози			
9. Пазари за морски транспорт		6	4	
9.1.	Фрахтов пазар			
9.2.	Пазар на деривати за превоз на товари			
9.3.	Пазар за продажба и покупка на кораби			
9.4.	Пазар за новостроящи се кораби			
9.5.	Пазар за рециклиране на кораби			
10. Икономика на поддържащите услуги за морския транспорт		3	2	
10.1.	Пазар на услуги за морски лица			
10.2.	Пазар за регистрация на плавателни съдове			
10.3.	Пазар на застрахователни услуги			
10.4.	Пазар на посреднически услуги			
10.5.	Пазар на корабно гориво и бункероване			
11. Търговия и платежен баланс		3	2	
11.1.	Текуща сметка			
11.2.	Финансова сметка			
11.3.	Текущата сметка и макроикономиката			
11.4.	Външен дълг			
12. Валутни курсове и валутно-курсони системи		3	2	
12.1.	Валутни курсове и международни сделки			
12.2.	Валутен пазар			
12.3.	Търсене и предлагане на активи в чужда валута			
12.4.	Валутни системи с плаващ и фиксиран валутен курс			
12.5.	Избор на подходяща валутна система			
13. Въведение в макроикономиката на отвореното стопанство		3	2	
13.1.	Съвкупно търсене и предлагане			
13.2.	Фискални и парични политики			
13.3.	Макроикономически политики при неравновесия по текущата сметка			
13.4.	Координация на макроикономическите политики между развитите икономики			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	2	50
1.2.	Курсов проект	1	50
	Общо за семестриалното оценяване:	3	100
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	95
	Общо за сесийното оценяване:	1	95
	Общо за всички форми на контрол:	4	195

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Gerber, James. 2022. *International Economics*. 8th ed. Harlow: Pearson.
2. Ma, Shuo. 2021. *Economics of Maritime Business*. London and New York: Routledge.
3. Stopford, Martin. 2010. *Maritime Economics*. 3rd ed. London and New York: Routledge.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Krugman, Paul, Obstfeld, Maurice and Melitz, Marc. 2023. *International Economics: Theory and Policy*. 12th ed. Harlow: Pearson.
2. Salvatore, D. 2019. *International Economics*. 13th ed., New York: J. Wiley.
3. UNCTAD. 2023. *Review of Maritime Transport*. New York: United Nations.
4. WTO. 2023. *World Trade Report*. Geneva: WTO.

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.